

Maloba ya Libɔndisi mpe ya Bosembo

Bakomi ya masolo minei ya nsango malamumu, Matai, Malako, Luka, mpe Yoane, bapesi biso likundoli ya maloba oyo Yesu alobaki ntango akangamaki na ekulusu —maloba nsambo na nyonso. Ya misato ezali mbala mosusu esika oyo esimbaka motema mingi mpe oyo eleki boboto koleka bililingi nyonso oyo tozali na yango uta na Kalvari. Ezali esika oyo Yesu atali mama na ye mpe alobaki "Mwasi tala Mwana na yo," mpe na nsima epai ya Yoane moyekoli ya bolingo, "tala mama na yo." Oyo ezali esika kitoko mpe ya kosimba motema ya libɔndisi mpe ya bosembo.

"Ntango basoda babaka Yesu na ekulusu, bakamataki bilamba na ye, bakabolaki yango na biteni minei, moko mpo na moko na moko na bango, mpe elamba ya nse etikali. Elamba oyo ezalaki na nsinga te, etongamaki na eteni moko kobanda likolo kino na nse. 'Tópasola yango te,' balobaki moko na mosusu. 'Tózwa ekateli na mbese nani akozwa yango.' Yango esalemaki mpo ete makomi ekokisama oyo elobaki: 'Bakabolaki bilamba na ngai kati na bango mpe babwakaki mbese mpo na bilamba na ngai.' Bongo oyo basoda basalaki. Banda wana, moyekoli amemaki ye na ndako na ye." (Yoane 19:23- 27)

Ezalaki na basoda minei oyo babaka Yesu na ekulusu oyo bakabolaki bilamba na ye na biteni minei ekeseni. Kasi mpo na kosalisa biso tososola motindo ya makambo oyo ezali kosalema tozonga nsima mwa moke na lisolo mpe totala mwa mimeseno ya Bayuda ya kolata lokola mpe mwa mimeseno ya Baloma oyo ezingaki kobakama na ekulusu.

Mingimingi, mobali moko Moyuda azalaki kolata bilamba mitano. Azalaki na liboso na eloko ya kokanga motó, mbala mosusu turban to lolenge moko ya elamba. Omoni bilili na televizyo na yo liboso ya lolenge ya kozipa motó oyo bato ya Extrême-Orient mpe ya Moyen-Orient balataka mpo nsuki na bango ezala na elongi te mpe ezala na esika na bango. Ezalaki eloko ya bonkoko oyo batyaka na motó oyo balataka banda bankama ya bambula.

Kasi mobali Moyuda alingaki kolata lolenge moko ya sapato, mbala mingi sandale ya mposo ya nyama. Elamba ya misato ekozala elamba molai, mingimingi na esika oyo epasukaka na likoló, ntango mosusu efungwamaka mobimba to epasukaka na mipanzi. Ezalaki kokangama penepene na makolo mpe ezalaki elamba oyo ezalaki kokangama te.

Elamba ya minei ezalaki mokaba na ye to mokaba na ye ndenge tokobenga yango. Ezalaki ezala eteni mosusu ya elamba, to ntango mosusu eteni ya mposo ya nyama oyo bazalaki kokangisa ye na loketo. Yango esalaki ete elamba ya libándá oyo ezalaki molai mpe ezalaki kosopana epepa kaka te, mpe atako bongo epesaki yango nzela ete ekangama te. Na nsuka mobali moko Moyuda alataki elamba ya nse. Na likambo ya Yesu, esalemaki na eteni moko ya elamba oyo etongamaki banda likoló tii na nse.

Na momeseno, elamba wana ya nse ezalaki kosalama na mama moko mpe epesami na mwana na ye ya mobali ntango akómi na mokóló, ntango akómi na mokóló na ye moko. Ekoki mpenza kozala ete ezali mpenza likambo oyo Malia asalaki mpo na Yesu. Sikawa kobosana te mpo ete ekoya na mosala nsima ya mwa ntango moke.

Baloma bazalaki mpe na mwa mimeseno na oyo etali kobaka bango na ekulusu. Ezalaki na basoda mitano ya Loma oyo batindamaki ntango nyonso na mosala ya kobaka bango na ekulusu. Bapesaki minei mokumba ya kotambwisa mpenza nsuki mpe kobenda ekulusu na esika na yango. Kasi nsima wana ekulusu ezalaki na esika na yango ya kotelema mpe ya kotelema, basalaki lolenge moko ya likonzí ya bakengeli oyo ezalaki na nsonge minei. Soki ezalaki na lolenge moko ya likama, boye bango nde bazalaki wana mpo na kobatela moto oyo azwaki mpasi lokola azalaki na ekulusu mpo na kokufa liwa ya mpasi.

Soda oyo azalaki na mokumba ya minei mosusu ezalaki Centurion. Azalaki kotambwisa mosala ya kobaka bango na ekulusu. Moko ya matomba oyo basoda minei bazwaki ezalaki ete bakokaki kokabola bilamba nyonso oyo moto oyo azwaki mpasi akoki kolata mokolo wana. Yango nde bazalaki kosala na bilamba ya Yesu lokola akangamaki kuna bolumbu mpe soni. Bazalaki kobeta masano ya mbongo mpo na bilamba na ye.

Mokakatano ezalaki ete mbala mosusu Yesu azalaki na bilamba mitano kasi azalaki kaka na basoda minei. Emonani ete mokonzi ya basoda amikotisaki na mosala yango te. Yango wana, moko azwaki elamba ya motó, moko azwaki sapato na ye, moko azwaki elamba na ye ya libándá mpe mosusu azwaki mokaba na ye. Kasi nani akozwa elamba ya mitano, elamba ya nse? Ndenge nini bazwaka ekateli? John ayebisi biso mpo na kozwa ekateli ya koyeba nani kati na bato minei akozwa elamba wana ya nse na kobwaka mbese to kobeta masano ya mbongo mpo na yango. Tokoki koloba ete bazalaki kobwaka dice mpo na komona nani kati na bango akozwa mpenza elamba ya nse. Na ntembe te bayebaki te kasi Yoane ayebisi biso, bazalaki mpenza kokokisa esakweli moko ya Davidi oyo ekomami na Nzembo 22:18.

Na yango, na lolenge wana ya sima na esika, koyeba mimeseno ya lolenge nini mibali ya Bayuda balataki mpe koyeba eloko moko ya mimeseno ya basoda ya Baloma ntango bazalaki kobaka ba víctimes na bango na ekulusu, tozonga sikawa na esika mpe totala soki ezali na mwa ntina mingi.

Ezalaki na bato mosusu oyo bazalaki na ntango ya kobaka ye na ekulusu longola basoda oyo babaka ye na ekulusu mpe bato ya mobulu oyo bazalaki koseka ye mpe bazalaki koganga na maloba ya kofinga ye. Ata moko ya bayekoli na Ye oyo basundolaki ye azongaki. Yoane azalaki elongo na Maria mpe ata basi mosusu misato. Esengeli kozala na mwa likambo ya likama mpo na basi minei wana kozala wana zingazinga ya ekulusu elongo na Yesu. Na nsima, mpo na kotalela moto lokola mosali mabe mpenza na boye ete guvernema ya Loma ekomona ete abongi kobaka ye na ekulusu, ekomisaka ye lolenge ya moto oyo mbala mosusu olingi te kozala penepene na ye mpo na kobanga ete likambo moko ekoki kokómela yo. Na nsima, yango wana te bayekoli mosusu nyonso bakimaki? Ata nsima wana Yesu asekwaki mpe amataki na likoló, bantoma nyonso bayanganaki na Salle ya Likolo na Yelusaleme kobanga ata kobima mpo na kobanga ete mbala mosusu likambo yango ekoki kokómela bango?

Nzokande awa basi wana bazalaki wana mpo na bolingo mpe komipesa na bango mpo na Yesu Klisto, mpenza komibanzabanza mingi te mpo na likama oyo ekoki kobima. Basi mosusu misato wana bazalaki banani? Moko na bango ezalaki Maria, mwasi ya Klopa. Sikoyo tozali na idée te soki azalaki nani autre que azalaki mwasi ya Clopas. Tozali na ba informations mosusu te na ntina na ye, kasi azalaki moko oyo alingaki Yesu.

Mwasi mosusu azalaki engebene na Matai mama ya bana ya Zebede, Yakobo mpe ya Yoane; engebene Marko Salome mpe engebene na Yoane ndeko mwasi ya mama ya Yesu. Na yango, Yakobo ná Yoane bazalaki bandeko ya liboso ya Yesu. Ozali komikundola likambo moko na ntina na Salome, likambo oyo asalaki liboso na mosala ya Yesu? Ye nde ayaki epai ya Yesu mpe alobaki na ye ete: “Nkolo, ntango okotya bokonzi na yo, nalingi opesa bakiti ya bokonzi, moko na loboko na yo ya mobali mpe mosusu na loboko na yo ya mwasi epai ya bana na ngai, Yakobo mpe Yoane.” Eyano ya Yesu ezalaki mpamela ya bolingo lokola lolenge wana ya mposa ya komibanzabanza ezalaki te lolenge bokonzi esengelaki kozala. Mpo na koloba solo, Salome ayebaki te lolenge ya mikakatano oyo esengelaki koya mpe motuya oyo bayekoli na ye bakofuta na nsima.

Mwasi ya misato alobelami lokola Maria ya Magdala, mwasi oyo Yesu abimisaki bilimo mabe kati na ye. Azalaki na botondi mingi mpo na makambo oyo Yesu asalaki na boye ete akokaki kobosana yango soko moke te. Azalaki mpenza komibanzabanza te ete likama ezalaki na ekulusu. Alingaki Nkolo na ye mpe akokaki te kobungisa botondi na ye mpo na oyo Yesu asalaki mpo na ye. Bongo, azali kaka wana na makolo ya ekulusu.

Mais alors eza na muasi moko mususu kombo, en réalité azui kombo ya liboso atako tozali kolobela ye ya suka. Ezalaki mama na ye, Maria. Atako Maria azalaki wana banda kala, ye**azali**alakisaki biso elongo na elamba ya nse oyo totángaki eleki kaka mwa ntango. Tala lisusu makomi okomona sima ya kolobela elamba ya se; eza na point wana tango sous-vêtement na ye ezali ko jouer pona yango Yesu alors alobaka na maman na ye. Emonani ete ntango basoda basimbaki elamba wana ya nse, basimbaki eloko moko oyo ezalaki mpenza pene mpe ya bolingo na motema na ye mpe lisusu na motema ya mama na ye mpamba te mbala mosusu ye nde asalaki elamba wana ya nse mpo na Yesu. Ezali likambo ya kokamwa te na ntango wana ntango bazalaki kobeta masano ya mbongo mpo na elamba wana ya nse, azalaki kobaluka mpe koloba na mama na ye ya bolingo.

Mbala mosusu Maria azalaki na likoki te ya kokanga ntina ya makambo nyonso oyo ezalaki koleka na ntango wana. Nazali na ntembe ete azalaki bongo. Kasi azalaki na likoki ya kolinga ye; nsima ya nyonso, wana ezalaki mwana na ye ya mobali —yango ezalaki mwana na ye ya liboso. Ezali na eloko moko lokola bolingo ya mama na mokili mobimba? Nakanisi ete ezali te. Okoki kokanisa oyo Malia asengeli kozala na yango ntango atelemaki wana na makolo ya ekulusu, komonaka mwana na ye ya mobali, mwana na ye ya liboso akangami, kokufa, kobima makila, konyokwama, kobunda mpo na mpema nyonso? Azalaki moto oyo azwaki zemi na Molimo Mosantu oyo anzeli alobaki ete akobengama Mwana ya Nzambe. Okokanisa ete moto moko te akolinga kotelema mpe kotala yango, kasi wana ezalaki mama na ye mpe wana ezalaki mwana na ye ya mobali. Il fallait azala wana, eza eloko ya nature koleka na mokili pona ye azala wana pasi ndenge ezalaki. Yesu akoki kozala mosali mabe na miso ya mibeko, Yesu azalaki kaka mwana na ye.

Kanisá naino makambo nyonso oyo Malia amonaki, makambo nyonso oyo ayokaki, mpe makambo nyonso oyo akutanaki na yango tii na ntango oyo. Ntango Yesu azalaki kaka na mikolo mwambe, omikundoli ete ye ná Yozefe bamemaki Bébé Yesu na tempelo? Bazalaki kokende kobulisa ye, mpe ntango ekokaki mpo na kokatama ngenga na ye. Bamemaki ye na tempelo esika Simeone, mobange mobali ya mayele ya kobanga Nzambe oyo Molimo Mosantu apesaki ye elaka oyo elobaki ete "Simeone, okokufa te kino okomona Masiya." Ntango amonaki Yesu Simeona amonaki ete elaka yango ekokisamaki. Ezalaki Mwana ya Nzambe. "Bongo Simeone apambolaki bango mpe alobaki na Maria, mama na ye: 'Mwana oyo azali na mokano ya kosala ete bato mingi bákwea mpe básekwa na Yisalaele, mpe azala elembo oyo bakoloba mabe, mpo makanisi ya mitema mingi ebimisama. Mpe mopanga ekotóbola mpe molimo na yo moko.'" (Luka 2:34-35)

Okanisi ete Maria azalaki na likanisi moko ya likambo oyo Simeona azalaki kolobela ntango Yesu azalaki na mikolo mwambe, ntango alobaki na ye ete: "Mpe mopanga ekotóbola molimo na yo mpe?" Nazali na ntembe na yango mpenza. Kasi azalaki na bomoi mpo na komona ete kobanga na ye ya mabe koleka ekokisama. Azalaki na bomoi mpo na komona mwana na ye ya mobali, oyo ayaki kopesa bomoi na ye mpo na bato nyonso, mopanga etóbola ye mopanzi. Maria azalaki na bomoi mpo na komona mokolo oyo bazalaki kobwaka nsuki na maboko na ye. Azalaki na bomoi mpo na komona mokolo oyo babwakaki motole wana ya nzube na nse na elongi na ye. Azalaki na bomoi mpo na komona mokolo oyo apemaki mpema na ye ya nsuka. Esengaki Maria mbongo mingi mpo atosana mokano ya Nzambe, boye te? Kanisá makambo nyonso ya ndenge na ndenge oyo ekoki kozala ete ezalaki kolekaleka na makanisi na ye ntango atelemaki wana na makolo ya ekulusu mpe azalaki kotala ndenge Yesu azalaki kokufa. Sikawa ekokaki ntango ntango mwango ya nsuka ya Nzambe ezalaki koya kosalema mpo na mwana na ye ya mobali ya liboso. Yesu alingaki azala martyr pe akokufa pona masumu ya mokili mobimba.

Talá likambo mosusu oyo etali Maria. Ekozala mpasi te mpo na kozanga yango. Elobi ete Maria atelemaki wana. Atelemaki. Alembaki te, akweyaki te. Na libanda azalaki kaka mwasi wana ya kimia oyo akutanaki na mbote ya anzelu penepene na mibu tuku misato liboso. Alobaki na anzelu wana: "Tala mosali ya loboko ya Nkolo, ezala mpo na ngai engebene na liloba na yo," Maria alakisaki kaka lolenge wana ya makasi. Yangu wana na mokolo oyo akotaki na mpasi monene ya mwana na ye mpe amelaki kopo yango tii na bisika oyo bazalaki kobwaka mai ya bololo.

Na ntembe te, bato wana nyonso bayokaki Yesu koganga ete, "Nzambe na ngai, Nzambe na ngai, mpo na nini osundoli ngai?" Yangu na ntembe te ezalaki likambo ya mpasi mpenza; kasi enyataki motema ya moto moko lisusu te ndenge enyataki oyo ya Maria. Atelemaki wana mpe ayokaki likambo yango. Mawa esili komilakisa ata mokolo moko te na lolenge ya kosimba motema koleka oyo tozali komona na bomoi ya Maria. Kasi ata na mpasi na ye nyonso ya bololo, azali komibanzabanza mpo na nani? Azali komitungisa mpo na mama na ye, boye te? Lokola amonaki ye ateleme elongo na Yoane pembeni na ye, alobaki na mama na ye ete: "Mwasi ya bolingo," ndenge Mokonzi Yakobo azali na yango: "Talá mwana na yo, talá mwana na yo." Sikawa na ntembe te, yango ezalaki lolenge ya Yesu ya koloba na ye mpe na Yoane, ete Yoane akozwa sikawa mokumba ya Maria. Bomoi ya Yesu awa na mabele elingaki kosila mpe moto moko asengelaki kobatela ye. Atako azalaki makasi, alingaki kozala na mposa ya lisungi. Yoane azalaki moto oyo Yesu atyelaki motema mpo apesa lisungi yango.

Mbala mosusu emonani mwa likambo ya kokamwa, kasi moto moko te azalaki kuna uta na libota na ye ya penepene mpo na kosalisa. Mpo na nini Yesu asengelaki kopesa Yoane mokumba yango? Emonani ete Yozefe, mobali na ye, akufaki. Toyebi yango na ntembe te, kasi tozali na likambo moko te oyo balobeli nkombo ya Yozefe nsima ya kozala na mbula 12 ya Yesu. Na yango, mbala mosusu Maria azali mwasi oyo mobali akufá. Yesu akokaki te kobenga ata ndeko na ye moko aya kobatela mama na ye mpo atako azalaki kondima ye, Yoane ayebisi biso ete moko te kati na ndeko na ye andimaki naino ete azali Klisto. Emonani ete moko te kati na bango azalaki zingazinga, bazalaki lisusu te. Ekoki kozala ete bazalaki kutu ata moke te kuna. Bongo, atali John, moninga na ye ya bolingo, pe alobi, "John, keba na mwasi oyo, azali mama na yo."

Biblia eyebisi biso ete bayekoli nyonso batikaki Yesu. Kasi Yoane azalaki na ekulusu, atelemaki mpenza na nse ya ekulusu. Nani ayebi esika ba 11 mosusu to ba 10 mosusu bazalaki? Yudasi amibomaki, bato 10 mosusu babombamaki esika moko boye, kasi Yoane azalaki kaka wana sembo epai ya Yesu. Yesu ayebaki ete akokaki kotyela Yoane motema. Na yango, wana Yoane atelemi pembeni ya Maria, mama ya Yesu, Yesu alobi na Yoane ete: "Yoane, nayebi ete nakoki kotyela yo motema. Ozali sembo epai na ngai, mpe okozala sembo epai ya mama na ngai ndenge ozalaki sembo epai na ngai. Nalingi ete obatela ye." Yango ezalaki mpenza longonya mpo na John. Elingaki koloba mingi koleka kaka kopesa ye nsamba likoló ya motó na ye; elimbolaki kozwa mokumba mpo na ye. Mbala ya suka oyo Maria alobelami na Kondimana ya Sika ezali na buku ya Misala ntango azali liboso ya bayekoli mosusu oyo bazali kozela likabo ya Molimo Mosantu, kasi Biblia eyebisi biso ete azali wana elongo na Yoane. Na yango, Yoane azali kobika na kolanda elikya oyo Yesu atyelaki ye.

Ezali lisolo moko ya nguya; ezali kaka eteni ya lisolo, wana ezali kaka moko ya maloba nsambo. Bomengo ezali mingi na scène oyo ya liwa ya Yesu Klisto. Kasi tómeke kosala ba applications misato ya mokuse na likambo oyo:

1. Ezali na ntina mingi. **Ngolu epesameli na baye balongi te**. Soki ezali na likambo moko na bomoi ya Yoane oyo alingaki kozonga nsima mpe azala na makoki ya kozongisa mpe kosilisa yango, elingaki kozala ntango oyo ye mpe, lokola bato mosusu nyonso, atikaki Yesu, kasi akokaki kolongola yango te.

Osepeli te ete ntango Yoane asalaki libunga wana, Nkolo alobaki te "Ezali malamú John, ozalaki na lisasi na yo na yango, kasi osali mobulu, fanda kaka. Obimi." Ngolu na ye ekoki koleka mpo na Yoane mpe andimaki Yoane lisusu mpe kutu apesaki ye mokumba oyo ya kopambolama ya kobatela mama na ye. Bato, ntango bolongi te —soki bolongi te, kasi ntango bolongi te mpe biso banso tokokende mpe biso banso tokosala yango —kozonga epai ya Yesu lokola Yoane asalaki mpo ete Nkolo na biso azali Nkolo oyo azali na ngolu mpe oyo akondimela biso lisusu mpe akozongisa biso.

2. Ezali na ntina mingi. **Mai ezali monene koleka makila**. Sikawa biso banso toyoki maloba wana ya kala: "Makila ezali monene koleka mai," Na Yesu "Mai eleki makila monene." Référence oyo nazali koluka kosala ezali na nzela ya mayi ya batisimo mutu azuaka contact na makila ya Yesu Klisto. Tango toyambolaka masumu na biso, tolakisaka bondimi na biso na Yesu Klisto pe tokundami na libatizi ya mayi pona bolimbisi ya masumu na biso, tozali kokola, kosekwa, libanda ya mayi wana bomoi ya sika, bozalisi. Tokómaka baklisto. Tokoma bandeko

mpe bandeko basi ya moko na mosusu mpe ya Nkolo Yesu Klisto. Boyokani ya sika esalemi lokola tobotami na mai na boyokani ya motuya mingi mpe ya nguya mingi koleka kutu koleka boyokani na biso moko ya makila. Bisu oyo tosukolamaki na makila ya Yesu Klisto na mai ya libatisi toyebi ete mbala mingi, mai ezali monene koleka makila.

3. Ezali na ntina mingi. **Koleka ata moke te koleka libiangi ya kokumisa baboti na biso** .Paulo akomaki "Bana, bótosa baboti na bino na nkombo ya Nkolo, mpo ete likambo oyo ezali malamumu—Bókumisa tata na bino mpe mama na bino oyo ezali mobeko ya liboso oyo ezali na elaka —ete ekende malamumu na bino mpe ete bósepela na bomoi molai na mabele." (Baefese 6:1- 3) Yesu, ata na bantango na ye ya kokufa, apesaki lokumu mpe mpako epai na mama na ye ya elengi ya bolingo. Ata soki makambo ekoki kozala nini mpo na biso, to nini ekoki kozala mpo na baboti na biso, tokómaka mibange mingi te, tozalaka na mayele mingi te mpe toleka ata moke te libiangi ya kokumisa tata mpe mama na biso. Yesu, ata na bantango na ye ya kokufa, amonisaka solo wana mpenza. Liteya ya Ngolu ya kokamwa #1253 Steve Flatt 10 mars 1996